

WCAG 2.0 prakticky aneb Jak zlepšit přístupnost webových stránek

TyfloCentrum
Brno, o.p.s.

**WWW BLIND
FRIENDLY**

Radek Pavlíček, březen 2010

WCAG 2.0 – struktura metodiky

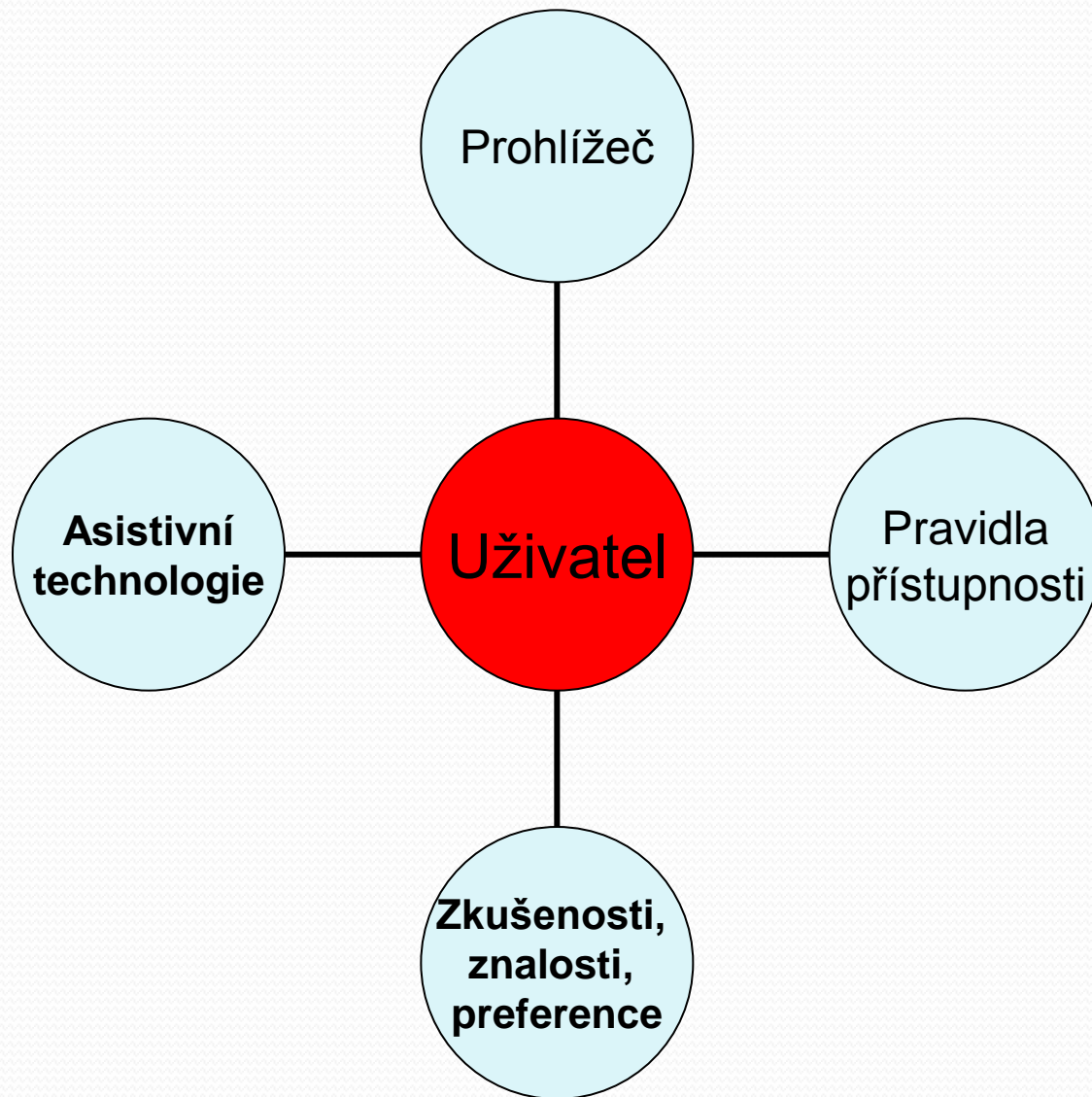
- **Princip – pravidlo – kritérium – technika**
- **4 principy**
 - Vnímatelnost.
 - Ovladatelnost.
 - Srozumitelnost.
 - Robustnost.

WCAG 2.0 – struktura metodiky

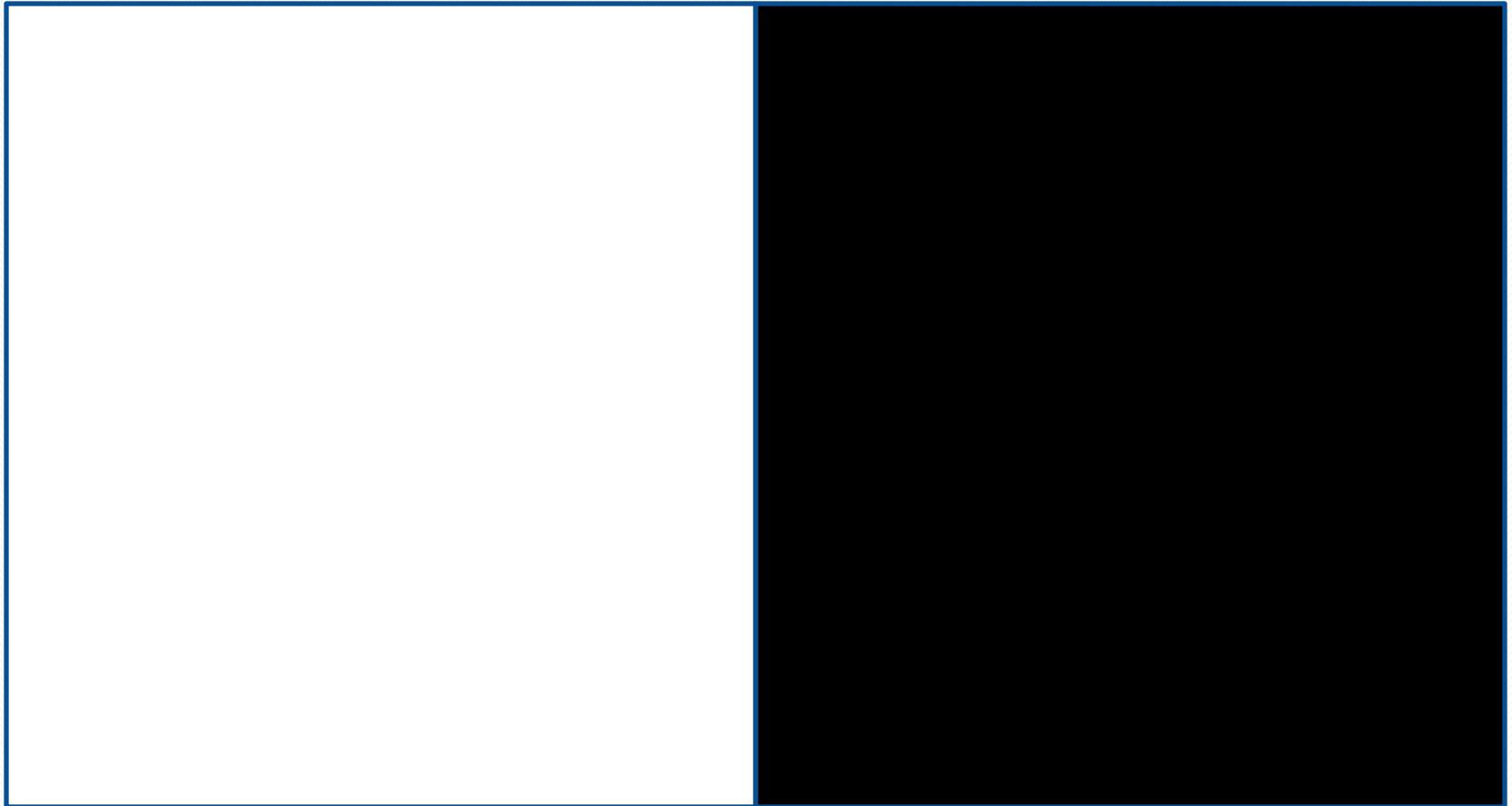
- Každý princip je dále členěn na několik **pravidel** (celkem je jich **12**).
- Každé pravidlo má několik **kritérií**, které mají opět přiřazeny priority (A, AA, AAA) a jejich ne/splnění lze ověřit.
- K pravidlům a kritériím jsou přiřazeny **techniky**. Ty jsou informativní a dělí se na **postačující** a **poradenské**.

Změna pohledu na přístupnost

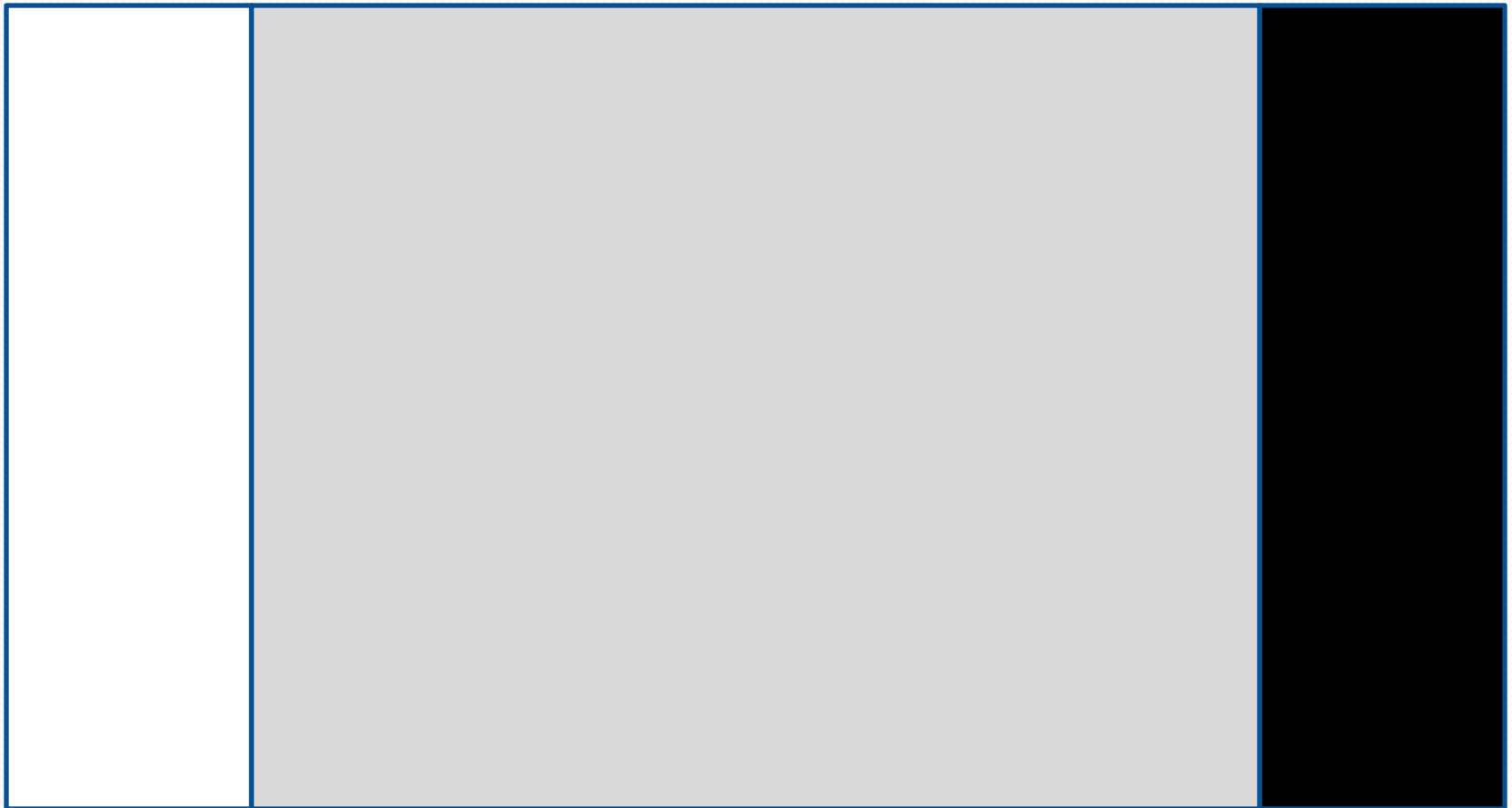
- Uživatel v centru dění.
- Přístupnost není černobílá.
- Stránka, splňující všechny požadavky na přístupnost, nemusí být přístupná pro každého.

Přístupnost očima WCAG 1.0

Přístupnost očima WCAG 2.0

Přístupnost pro každého???

- Posun ve vnímání přístupnosti
 - Doposud: stránka musí být přístupná pro každého.
 - Nyní: i při splnění všech podmínek WCAG 2.0 na úrovni AAA nemusí být stránka přístupná pro každého.
- Přístupnost není jenom jedna.

Co je nového?

Velký důraz na sémantiku

- Moderní asistivní technologie umí uživateli předat sémantické informace.
- Týká se hlavně nadpisů a seznamů.
- **Časté chyby:**
 - pro vyznačení nadpisů a seznamů nejsou použity odpovídající značky,
 - sémantickými značkami jsou vyznačeny jiné části textu, než je třeba.
- <http://poslepu.blogspot.com/2010/01/jak-pristupne-strukturovat-web-pomoci.html>

Ovládání z klávesnice

- Zajištění přístupnosti všech funkcí z klávesnice.
- Časté chyby
 - Ovládání stránky je závislé na ovládání myši.
 - Při procházení stránky pomocí klávesnice zůstane kurzor zablokovaný na jednom prvku a nelze se z něj dostat.
 - „Falešné“ odkazy.

Viditelný focus

- Ukazatel focusu při ovládání stránky z klávesnice musí být viditelný.
- Časté chyby:
 - zvýraznění prvku, který získá focus, je
 - nedostatečné
 - úplně chybí.
- <http://blog.filosof.biz/pristupnost-na-interzenu/>

Formuláře – ošetření chyb

- Informace o povinných položkách formulářů nebo specifické požadavky na formát zadání, hodnotu či délku vstupu jsou uvedeny v popisku prvku.
- Tipy a chybová hlášení upozorňují uživatele na chyby vhodným, intuitivním a přístupným způsobem.

Formuláře – ošetření chyb

- Pokud uživatel může změnit nebo smazat právní či finanční data nebo výsledky testů, lze tyto změny/smazání vrátit zpátky, ověřit nebo potvrdit.
- Pokud uživatel může odeslat, změnit nebo smazat informaci, lze tuto akci vrátit zpátky, ověřit nebo potvrdit.
- Pokud uživatel může odeslat informace, je možné tuto akci vrátit, ověřit nebo potvrdit.

Formuláře – ošetření chyb

- Časté chyby:
 - kontrolní a pomocné mechanismy úplně chybí či jsou nedostatečné,
 - informace jsou umístěny tak, že je například nevidomý nenajde (vysvětlivky až za formulářem, atp.),
 - informace jsou sdělovány nepřístupnou formou.
- <http://www.plavacek.net/formulare/>

Tabulky

- **Zpřístupnění i složitějších tabulek**
 - více řádků/sloupců,
 - jedna buňka má více než jedno záhlaví.
- **Časté chyby**
 - jedna buňka obsahuje informace, které spolu logicky nesouvisí,
 - neošetření složitějších tabulek,
 - použití tabulek pro layout (například formuláře).

Tabulky – praktická ukázka

Strana		Platné hlasy		Předn. hlasy
číslo	název	celkem	v %	
1	Komunistická str. Čech a Moravy	54 443	14.41	✗
3	SNK Evropští demokraté	5 284	1.39	✗
12	Křesť. demokr. unie-Čs. str. lid.	90 254	23.89	✗
13	NEZÁVISLÍ	7 163	1.89	✗
18	Strana zelených	13 761	3.64	✗
19	Moravané	3 388	0.89	✗
26	Česká str.národ.socialistická	1 097	0.29	✗
32	Strana zdravého rozumu	1 136	0.30	✗
33	Sdruž.pro rep.-Republ.str.Čsl.	360	0.09	✗

Strana		Platné hlasy		Předn. hlasy
číslo	název	celkem	v %	
37	SDŽ-Strana důstojného života	841	0.22	✗
42	Volte Pr.Blok- www.cibulka.net	1 269	0.33	✗
46	Alternativa 2008	1 023	0.27	✗
47	Občanská demokratická strana	60 005	15.88	✗
48	Česká str.sociálně demokrat.	131 615	34.84	✗
51	Folklor i Společnost	61	0.01	✗
53	Děln.str.-zrušení popl.ve zdr.	2 146	0.56	✗
54	Konzervativní koalice	802	0.21	✗
59	"DOHODA PRO JIŽNÍ MORAVU"	3 058	0.80	✗

Javascript není zlý

- Může zlepšit přístupnost.
- Asistivní technologie už si s jeho vhodnou implementací poradí.
- Vyskytuje se na celé řadě míst a bez jeho zpřístupnění by řada služeb (např. internetová bankovníctví) nešla používat.
- <http://poslepu.blogspot.com/2010/02/pristupnost-ovladacich-prvku-webovych.html>
- <http://zdrojak.root.cz/clanky/tak-nam-zpristupnili-javascript/>

Multimedia

- Požadavek na alternativy (znaková řeč, textový přepis, audio popis) k různým typům multimediálních prvků, závisících na čase
 - předtočené audio a/nebo video,
 - streamované audio a/nebo video,
- Problém s dostupností nástrojů pro automatické titulkování.
- Možné řešení v budoucnu
<http://poslepu.blogspot.com/2009/11/automaticke-titulkovani-na-youtube.html>

Další informace

- WCAG 2.0
originální verze - www.w3.org/TR/WCAG20
český překlad – www.blindfriendly.cz/wcag20
- WCAG 2.0 Checklist
 - www.webaim.org/standards/wcag/checklist
- WCAG 2.0 Checklist – česká verze
 - www.blindfriendly.cz/wcag20checklist

A to je vše ;-)

Děkuji za pozornost.

pavlicek@blindfriendly.cz

www.centrumpronevidome.cz/pavlicek

www.blindfriendly.cz

www.poslepu.cz

www.zdrojak.cz/pristupnost